

Εισαγωγή στη διδακτική των γλωσσών

Ενότητα 1: Οι όροι διδασκαλία και μάθηση

Υψηλάντης Γεώργιος, αναπληρωτής καθηγητής
Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας & Φιλολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΚΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Οι όροι διδασκαλία και μάθηση

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Περιεχόμενα ενότητας 1/2

1. Τα θέματα.
2. Τρόπος ανάπτυξης.
3. Χρησιμότητα και χρηστικότητα.
4. Διδασκαλία: Ορισμός.
5. Μάθηση: Ορισμοί.
6. Ο μεσαιωνικός δάσκαλος.
7. Παιδαγωγός (Σωκρατικός Δάσκαλος).
8. Διδασκαλία vs Μάθηση.
9. Μάθηση.

Περιεχόμενα ενότητας 2/2

- 10. Η διαδικασία της μάθησης: Τα στάδια.
- 11. Χαρακτηριστικά της μάθησης.
- 12. Έτσι λοιπόν...
- 13. Τα στάδια της μάθησης.
- 14. Θέματα προς διαλογισμό.
- 15. Oscar Wilde.
- 16. Αλέξης Κωστάλας.

1. Τα θέματα

- Ανάλυση δομής μαθήματος.
- Τρόπος ανάπτυξης μαθήματος και αξιολόγηση.
- Εισαγωγή στη διδασκαλία και μάθηση: οι έννοιες «διδασκαλία» και «μάθηση».
- Μέθοδοι Συνεργασίας.
- Ερευνητική διαδικασία.
- Συγγραφή εργασίας (Δομή, Κεφάλαια, Στυλ, κλπ).

2. Τρόπος ανάπτυξης

- Οι έννοιες: διδασκαλία και μάθηση.
- Ανασκόπηση θεωριών διδασκαλίας ξένων γλωσσών.
- Αποκωδικοποίηση Βιβλίων Διδασκαλίας Ξένων Γλωσσών.
- Ανατροφοδότηση (feedback).
- Στυλ μάθησης.
- Στρατηγικές μάθησης.
- Στρατηγικές επικοινωνίας.
- Διδασκαλία στρατηγικών μάθησης και επικοινωνίας στους μαθητές.

3. Χρησιμότητα και χρηστικότητα

- Ανάπτυξη Επίγνωσης.
- Διεύρυνση δρόμων.
- Εξέλιξη σχετικού λεξιλογίου (CoP).
- Πρόκληση διδακτικών στερεότυπων και διατήρηση ενεργητικότητας του δασκάλου.
- Ενημέρωση σε νέες τεχνικές με στόχο την καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων.
- Αποκωδικοποίηση βιβλίων και λογισμικού.
- Επιλογή μεθόδου ή αλλαγή μεθόδου σε σχέση με τα αποτελέσματα και τη στάση attitude των μαθητών σε αυτή.
- Εκλεκτική μέθοδο και όχι επιλεκτική.

4. Διδασκαλία: Ορισμός

“Showing
or
helping someone to learn how to do something,
giving instructions,
guiding in the study of something,
providing with knowledge,
causing to know or understand”

5. Μάθηση: Ορισμοί

- “acquiring or getting of knowledge of a subject or a skill by study, experience, or instruction”

ΕΝΤΟΠΙΣΤΕ ΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

- “Learning is a relatively permanent change in a behavioral tendency and is the result of reinforced practice”

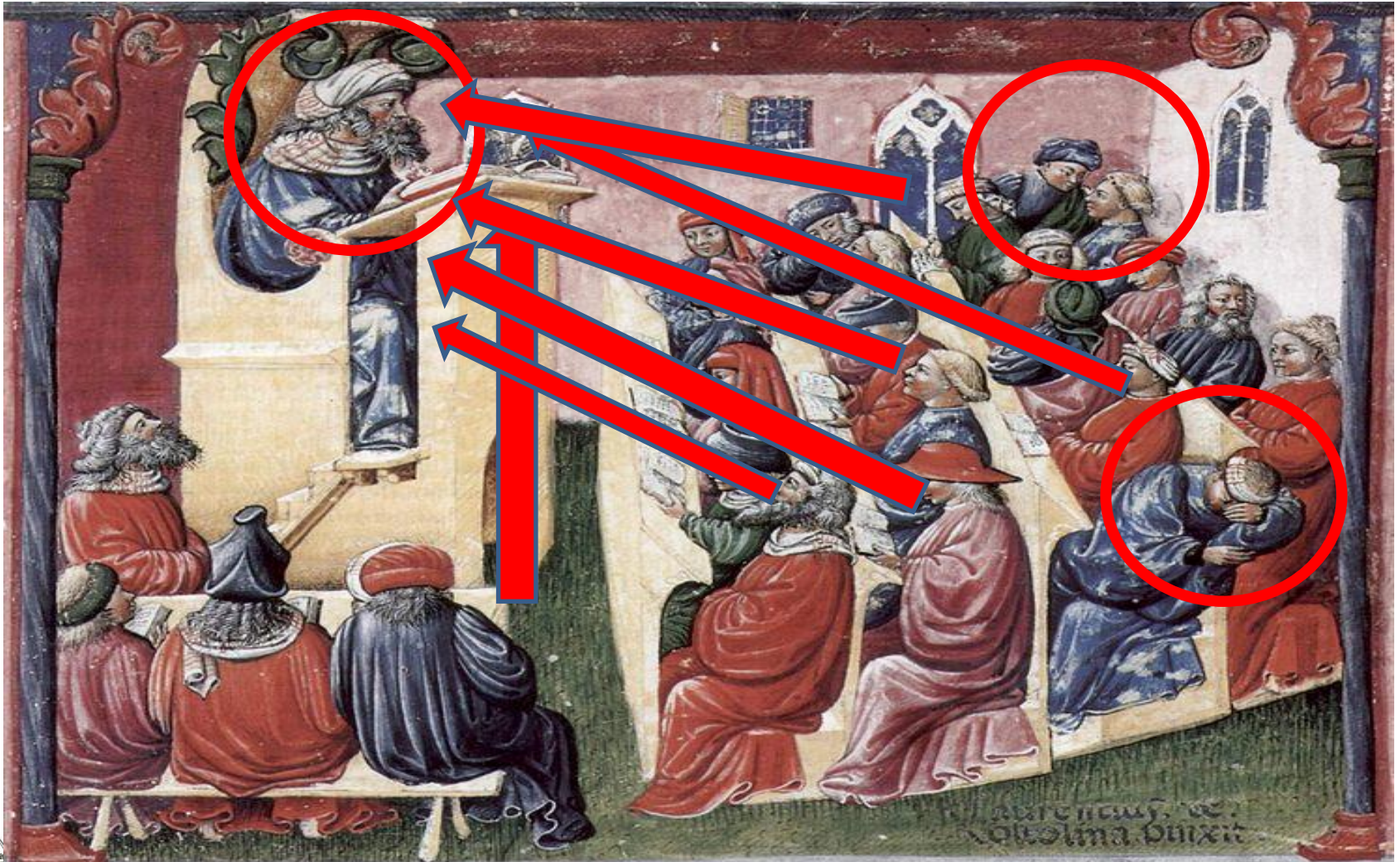
6. Ο μεσαιωνικός δάσκαλος 1/2

University objectives are
“to seek the truth and to
pass it down to
generations of learners or
students”

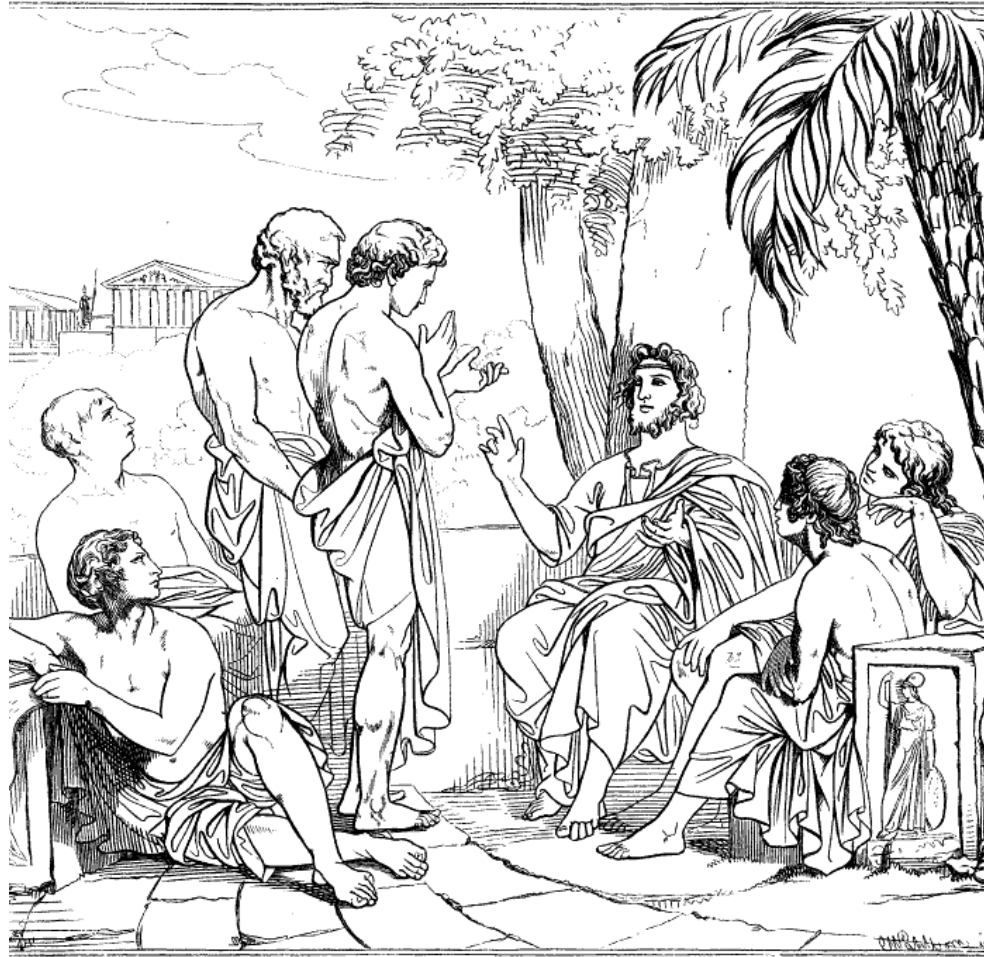
The Rector, Jagiellonian University,
Krakow, Poland
August 2005

6. Ο μεσαιωνικός δάσκαλος 2/2

7. Παιδαγωγός (Σωκρατικός Δάσκαλος)

- Υποστήριξη
- Οδηγίες
- Ενίσχυση
- Βοήθεια και Συμβουλή στο πώς να μαθαίνουν
- Αυτονομία Μαθητή

Εικόνα 1

8. Διδασκαλία vs Μάθηση 1/4

Δάσκαλους	Μαθητές
Δάσκαλοι Διδάσκουν	Μαθητές Μαθαίνουν
Μέθοδος / Παράδοση	Προϊόν
Δάσκαλοι κατέχουν την γνώση και δεν μαθαίνουν	Μαθητές μαθαίνουν μόνον από τους δασκάλους και όχι από άλλους μαθητές ή μόνοι

8. Διδασκαλία vs Μάθηση 2/4

Κοινή Πορεία

Οι δάσκαλοι προσφέρουν υποστήριξη στη μαθησιακή διαδικασία

Μάθηση ως διαδικασία

Αυτόνομη Μάθηση, Συνεργατική, Η/Υ

8. Διδασκαλία vs Μάθηση 3/4

Δάσκαλοι παραδίδουν το προϊόν	Μαθητές μαθαίνουν ή παραλαμβάνουν και αποθηκεύουν το προϊόν
Δάσκαλοι χρησιμοποιούν μεθόδους διδασκαλίας	Μαθητές αναπτύσσουν στρατηγικές μάθησης
Δάσκαλοι έχουν την εξουσία και δημιουργούν ή εφαρμόζουν τους κανόνες	Οι μαθητές δεν έχουν εξουσία και ακολουθούν τους κανόνες
Επιλογή υλικού, μεθόδων, αξιολόγηση	Τιμωρία για μη μάθηση

8. Διδασκαλία vs Μάθηση 4/4

Το αποτέλεσμα επηρεάζει τις μεθόδους

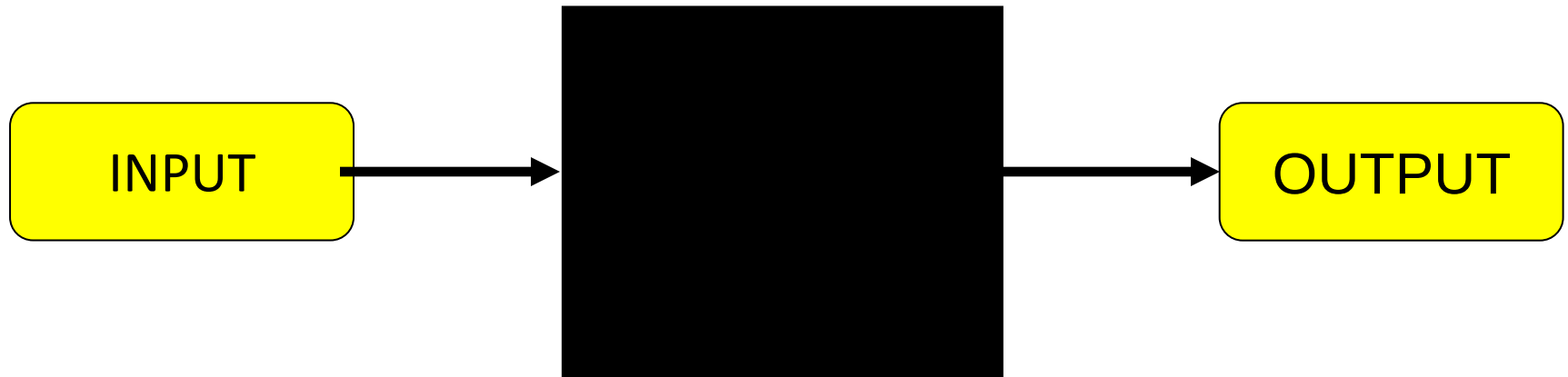
Αρμονία

Σε συμφωνία

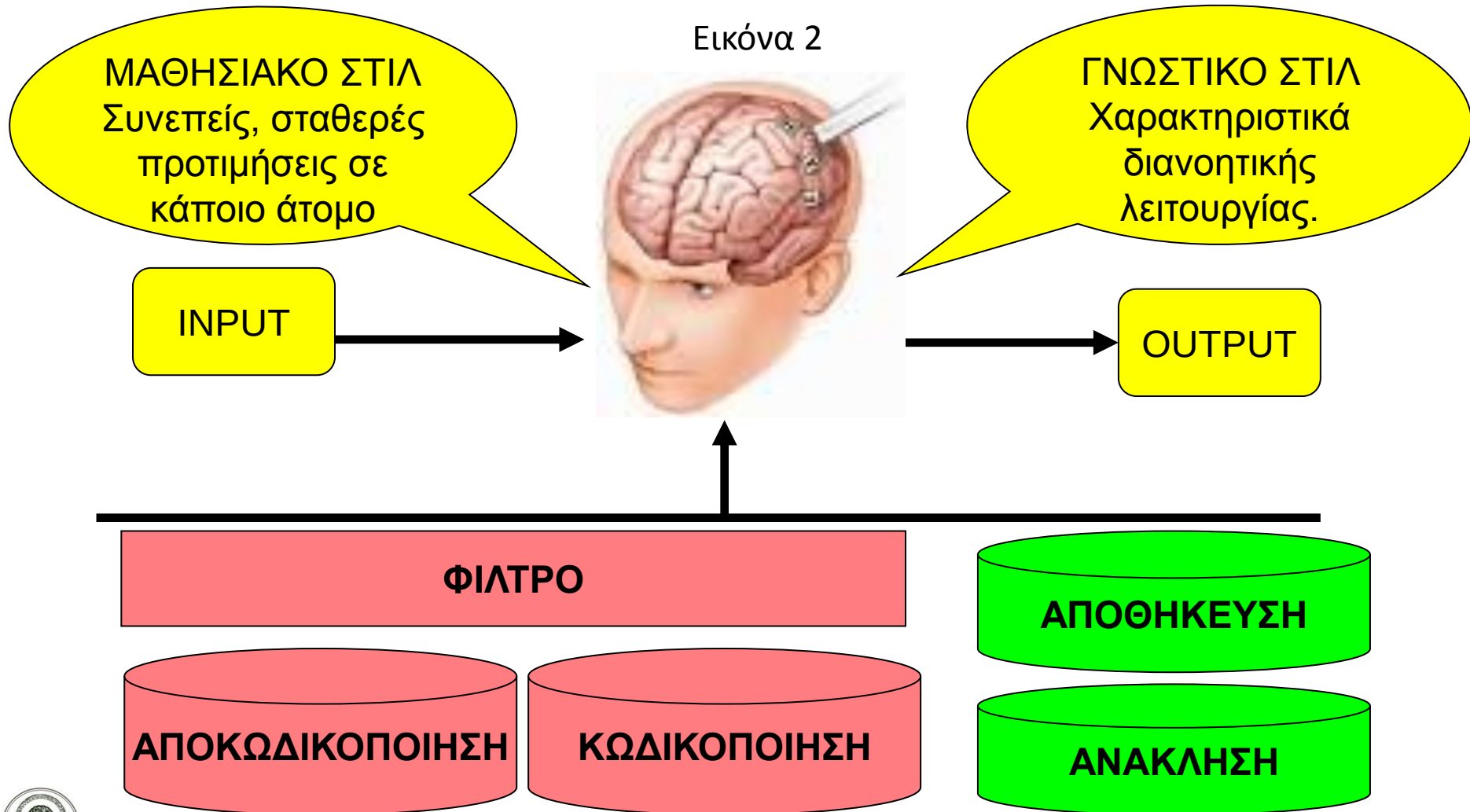
Αξιολόγηση της διαδικασίας

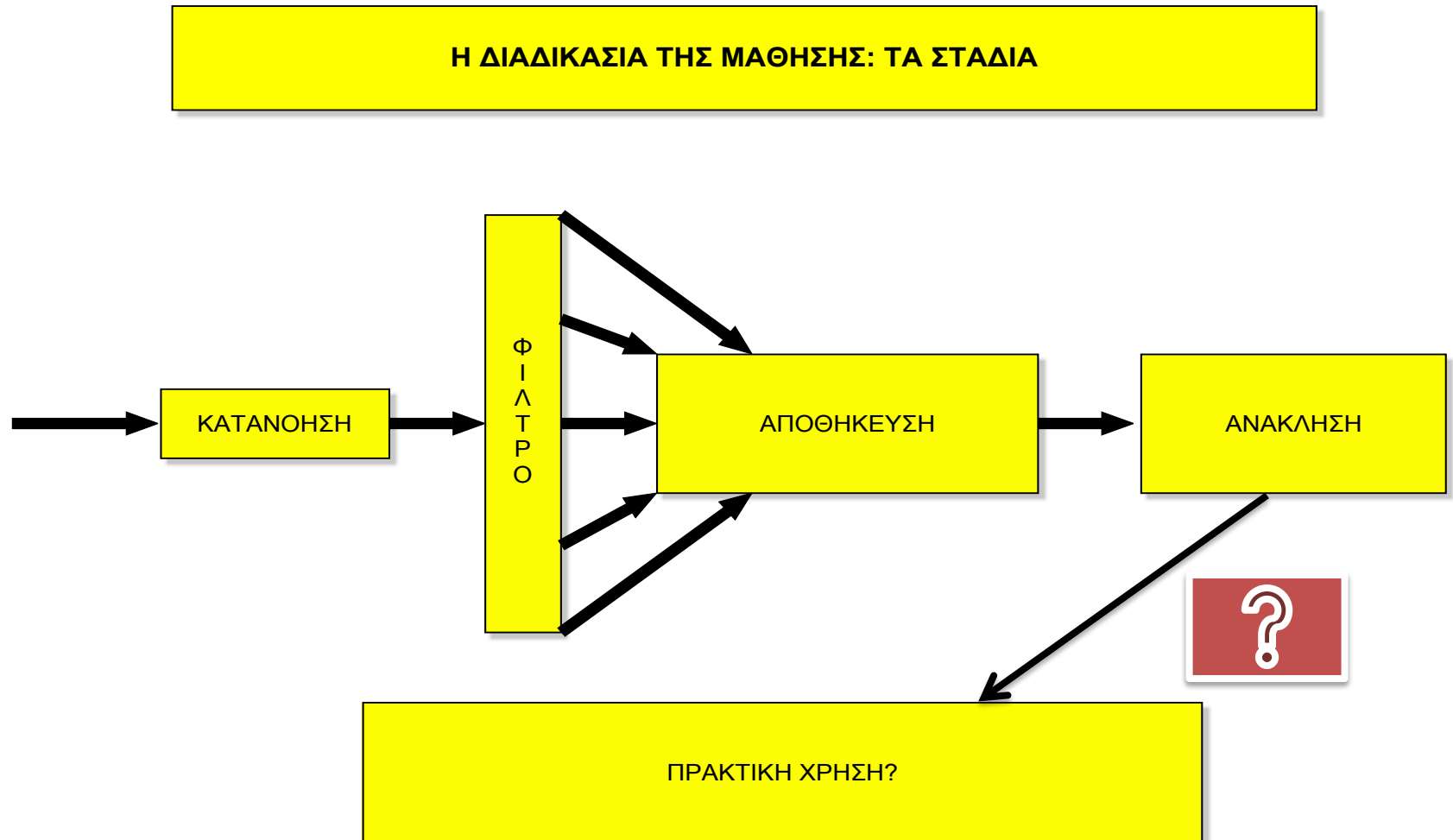
9. Μάθηση 1/2

9. Μάθηση 2/2

10. Η διαδικασία της μάθησης: Τα στάδια

11. Χαρακτηριστικά της μάθησης

- Μάθηση είναι η απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων.
- Μάθηση είναι η διατήρηση πληροφοριών ή δεξιοτήτων.
- Η διατήρηση υπονοεί συστήματα αποθήκευσης, μνήμη, γνωστική οργάνωση.
- Η μάθηση συνεπάγεται ενεργή, συνειδητοποιημένη επίσταση της προσοχής και περαιτέρω ενεργειών σε γεγονότα έξω και μέσα στον οργανισμό.
- Η μάθηση είναι σχετικά μόνιμη αλλά μπορεί και όχι (διαρκή ενίσχυση).
- Η μάθηση πρέπει να περιέχει κάποια μορφή πρακτικής χρήσης, ίσως όχι μόνον πρακτική για ενίσχυση.
- Η μάθηση είναι αλλαγή στη συμπεριφορά.

12. Έτσι λοιπόν...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΙΑ ΜΕΡΙΑ

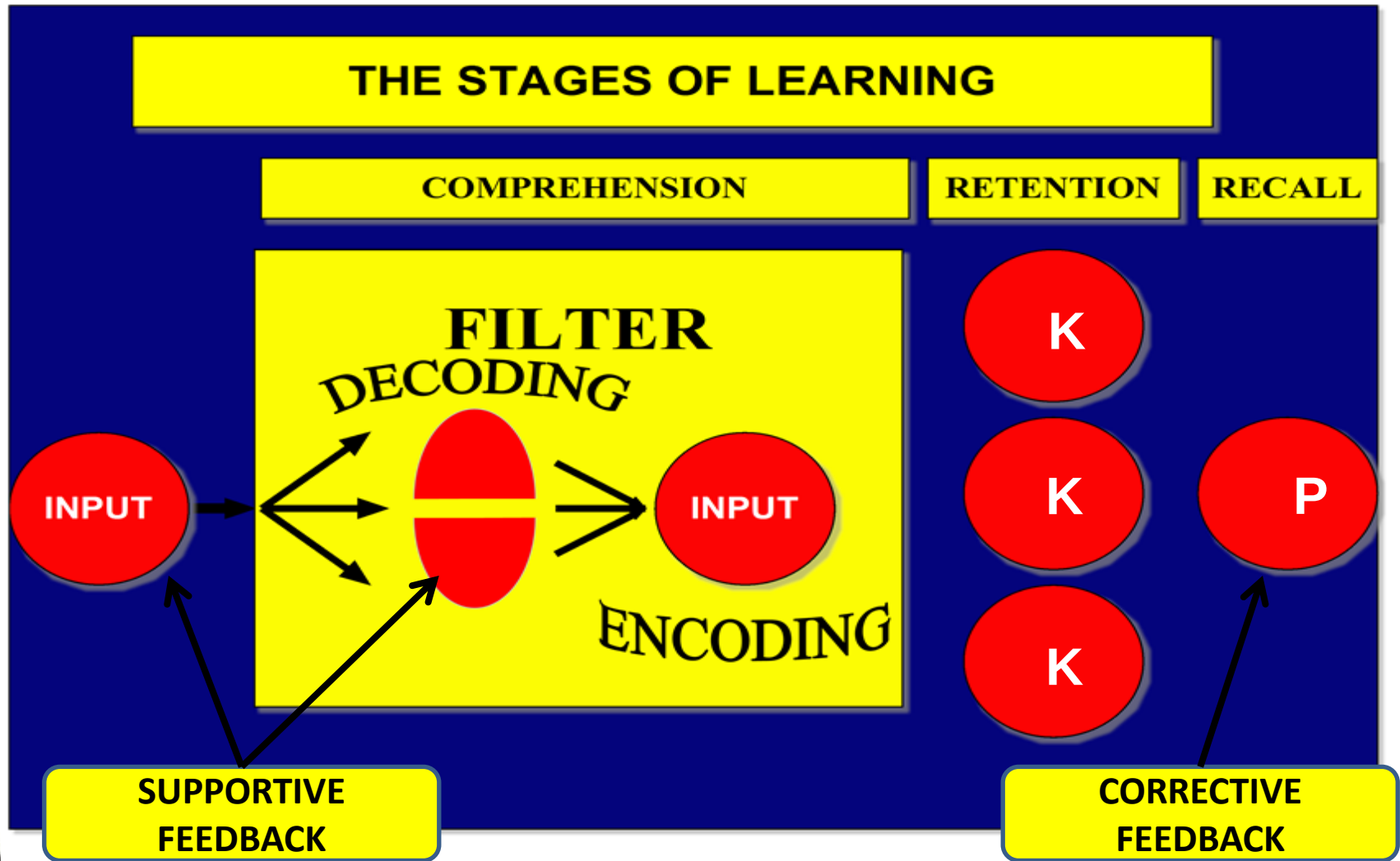
Η διδασκαλία δεν συνεπάγεται
την μάθηση

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΛΗ

Η διδασκαλία δεν μπορεί να ορισθεί
ή
ακόμη και να έχει λόγο ύπαρξης χωρίς τη μάθηση.
Αν και κατανοούμε
ότι μπορεί να υπάρξει μάθηση και χωρίς διδασκαλία.

13. Τα στάδια της μάθησης

14. Θέματα προς διαλογισμό 1/2

Ανάπτυξη μεθόδων διδασκαλίας χωρίς παράλληλη έρευνα στους τρόπους μάθησης

ΤΕΛΟΣ

- Η μέθοδος που επιλέγουμε για να διδάξουμε αντικατοπτρίζει τις γνώσεις μας ή τις επιλογές μας για την εκπαίδευση, το στυλ διδασκαλίας μας, την προσέγγιση, τη μέθοδο, και τις τεχνικές διδασκαλίας.

14. Θέματα προς διαλογισμό 2/2

ΑΚΟΜΗ

- Θα πρέπει να διδάξουμε σε αρμονία με τις στρατηγικές μάθησης των μαθητών.
- Θα πρέπει να γνωρίζουμε τις στρατηγικές που χρησιμοποιούν οι μαθητές.
- Θα πρέπει να δομήσουμε το υλικό μας ανάλογα.
- Θα πρέπει να επιλέξουμε ανάλογη μέθοδο διδασκαλίας.

ΕΤΣΙ ΩΣΤΕ

- Οι μαθητές να μπορούν να αντιληφθούν και να κατανοήσουν ευκολότερα.
- Η μάθηση ως διαδικασία θα πρέπει να έχει κάποια στάδια εάν θεωρήσουμε ότι η μάθηση αφορά απομνημόνευση και πρακτική χρήση.
- Στάδια. Αντίληψη, Κατανόηση, Πρακτική Εφαρμογή, Απομνημόνευση. Ανάλογα βέβαια με την αντιμετώπιση της μάθησης σε σχέση με την μεθοδολογία διδασκαλίας μπορεί η απομνημόνευση να έρχεται πρώτη χωρίς καν την αντίληψη αλλά και στο constructivism μπορεί η μάθηση να επιτυγχάνεται μέσω της πρακτικής εφαρμογής.

15. Oscar Wilde

«Η εκπαίδευση είναι ένα αξιοθαύμαστο πράγμα, αλλά θα πρέπει να θυμόμαστε κάπου κάπου ότι τίποτα από αυτά που αξίζει να γνωρίζει κανείς δεν μπορεί να τα διδαχθεί»
(Oscar Wilde).

16. Αλέξης Κωστάλας

«...Βλέπετε δεν έχουμε έλλειψη δασκάλων αλλά μαθητών. Πολλοί νομίζουν ότι τα ξέρουν όλα, αλλά δεν έχουν ιδέα για τίποτε. Πάντα υπάρχει κάτι που μπορούν να μας δείξουν οι άλλοι. Όμως, και ο πιο διάσημος δάσκαλος δεν μπορεί να σε υποχρεώσει να μάθεις».

Αλέξης Κωστάλας
Σε συνέντευξή του
στο Close Up του Ιανουαρίου 2005 No 93
στον Γιάννη Γκροσδάνη

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (1/2)

- Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:
- Εικόνα 1: copyright, The Socratic Scientist,
<http://cte-blog.uwaterloo.ca/?p=2113>
- Εικόνα 2: copyright,
http://www.hygeia.gr/page.aspx?p_id=119

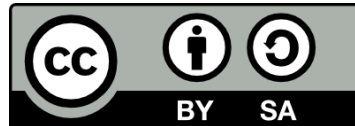
Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Υψηλάντης Γεώργιος.
«Εισαγωγή στη διδακτική των γλωσσών. Οι όροι διδασκαλία και μάθηση».
Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS306/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

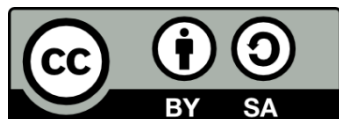
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Ρουμανλή Ελένη
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

